

Transatlantické obchodné a investičné partnerstvo (TTIP)

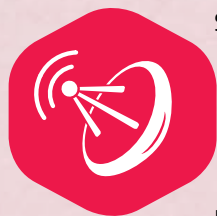

***Príležitosti
na rozvoj malých a stredných podnikov***

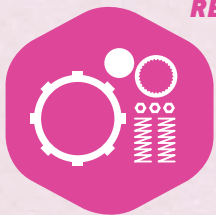
Malé a stredné podniky (MSP) a začínajúce podniky predstavujú v Európskej únii a v Spojených štátoch kľúčový hnací motor rastu a tvorby pracovných miest. 99 % spoločností z Európy a USA (vyše 20 miliónov v EÚ a 28 miliónov v USA) sú MSP. Tie v Európskej únii poskytujú dve tretiny všetkých pracovných miest v súkromnom sektore a majú obrovskú schopnosť vytvárať nové pracovné miesta. 85 % úplne nových pracovných miest v rokoch 2002 až 2010 vytvorili MSP. V Spojených štátoch malé a stredné podniky v posledných desaťročiach poskytovali viac ako polovicu všetkých pracovných miest a dve tretiny všetkých úplne nových pracovných miest. Na oboch stranách Atlantiku sú MSP významným zdrojom inovácií, nových výrobkov a nových služieb a už získavajú prospech z transatlantického obchodu. **Uvádzame niekoľko príkladov.**

Úspešné príbehy malých a stredných podnikov: - využitie príležitosti transatlantického obchodu

PERKINS PRODUCTS, je spoločnosť s 24 zamestnancami v meste Watertown (Massachusetts), ktorá vyrába asistenčnú technológiu pre osoby so zrakovým postihnutím. Minulý rok spoločnosť predala tovar v hodnote približne 800 000 dolárov do krajín EÚ vrátane Spojeného kráľovstva, Francúzska, Švédska, Poľska, Nemecka, Španielska, Českej republiky a Grécka. Pomohla tak zrakovo postihnutým deťom, aby sa učili Braillovo písmo a zrakovo postihnutým dospelým poskytla nástroje, ktoré im otvoria cestu k zamestnaniu. Keďže výrobky spoločnosti slúžia ľuďom, ktorí často majú ekonomické problémy, ďalšie dane a clá môžu spôsobiť, že sa tieto výrobky nedostanú k tým, ktorí ich najviac potrebujú. Zdĺhavé colné protokoly navyše predlžujú čas potrebný na vývoz. Podpredseda a riaditeľ spoločnosti David Morgan uviedol: „Koncept dohody ako je TTIP, ktorá by uľahčila nevidiacim alebo zrakovo postihnutým osobám prístup k našim asistenčným technológiám, by mohol ľuďom priniesť doslova životnú zmenu. Táto iniciatíva nielen pozitívne vplyva na podnikanie spoločností zo Spojených štátov, ale zrakovo postihnutým ľuďom aj pomáha byť nezávislejšími a zvyšuje ich zamestnateľnosť v krajinách, do ktorých naše výrobky vyvážame.”

Spoločnosť **INTEGRASYS S.A.** sídli v Madride a špecializuje sa na satelitné telekomunikačné systémy. Jej výrobky umožňujú rýchlu inštaláciu satelitných antén pri minimalizovaní nákladov a bez rušenia satelitného signálu staníc. Táto spoločnosť už zaznamenala úspech v medzinárodnom meradle. Integrasys má teraz po veľkom marketingovom úsilí v Spojených štátoch príležitosť spolupracovať s jednou z najúspešnejších spoločností satelitného priemyslu v USA a pripravuje otvorenie novej pobočky vo Virgínii. Alvaro Sanchez, medzinárodný obchodný riaditeľ, nám povedal: „Uvažujeme o dohode TTIP a vidíme nielen príležitosť odstrániť určité prekážky obchodu, ale aj znížiť psychologický rozdiel medzi podnikateľmi na transatlantickom trhu. Očakávame, že budeme jedným z európskych MSP, ktorý za pomoci TTIP významne narastie na americkom trhu.”

REKLUSE MOTOR SPORTS ktorá navrhuje, vyvíja a vyrába výkonné spojky na motocykly, má približne 100 zamestnancov pracujúcich v zariadeniach v Boise v štáte Idaho. Firma vyváža svoje výrobky do mnohých krajín EÚ (napr. Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Írsko, Lotyšsko a Litva) prostredníctvom ôsmich európskych partnerských distribútorov. Predseda spoločnosti Dwayne Dayley poznamenáva, že „naši medzinárodní distribútori a zákazníci sú pre nás veľmi dôležití. Vážime si ich a z našej strany sa snažíme uľahčiť im vzájomný obchod. Akékoľvek zníženie regulačných prekážok, ktoré spôsobujú oneskorenie, zvyšujú náklady alebo vyžadujú zložitú dokumentáciu pri odosielaní výrobkov do Európy, by uľahčili našim partnerom obchodovanie a veľmi by sme ich ocenili.“

GROTRIAN PIANOS je stredne veľký rodinný podnik so 60 zamestnancami v nemeckom Brunswicku. Viac ako 175 rokov spoločnosť vyrába pianína a koncertné krídla. Svoje výrobky predáva prostredníctvom obchodníkov v Spojených štátoch a na celom svete. Generálny riaditeľ spoločnosti Burkhard Stein hovorí, že ustanovenia dohody TTIP zamerané na zjednodušenie colného konania by mohli byť pre ich spoločnosť veľkým prínosom a znížiť náklady.“

Spoločnosť **BIOELECTRONICS CORPORATION** sa nachádza v meste Frederick v štáte Maryland, má približne 50 zamestnancov a vyrába zdravotnícke pomôcky, ktoré pomáhajú zmierňovať bolesť a urýchľujú liečbu. Hoci spoločnosť už vyváža svoje pomôcky do EÚ a nedávno získala objednávku od zákazníka v Taliansku v hodnote 150 000 dolárov, verí, že dohoda TTIP zníži clá a zjednoduší prístup jej výrobkom na trh EÚ. „Žijeme na spoločnom svetovom trhu, ktorý umožňuje ľahkú vzájomnú dostupnosť vďaka e-mailom, Skypu, pravidelným cenovo dostupným letom a angličtine. Ako vedúci inovátori musíme využiť naše vedúce postavenie na trhu a rozšíriť naše príležitosti,“ vyhlásil Andrew Whelan, šéf Bioelectronics.

APHESA je belgická spoločnosť, ktorá pracuje na návrhu a výrobe priemyselných kamier. Ich teploty a tlaku odolné kamery sa v súčasnosti používajú v Texase na kontrolu ropných vrtoch poškodených odpadom, starých vrtoch, ktoré sa uvádzajú späť do prevádzky, a rozštiepených vrtoch, ktoré je potrebné skontrolovať pred použitím. Spoločnosť má v Spojených štátoch niekoľko klientov vrátane svojho najväčšieho zákazníka a v USA rokuje o piatich nových zmluvách. Dnes jej podnikanie ovplyvňujú clá na komponenty, ktoré dovážajú zo Spojených štátov, ako aj colné formality pri preprave demonštračných zariadení, ktoré sa neskôr majú vrátiť do Európy. Spoločnosť dúfa, že dohoda TTIP môže pomôcť riešiť tieto otázky. Zakladateľ a výkonný riaditeľ firmy Arnaud Darmont má pozitívne skúsenosti s predchádzajúcimi obchodnými dohodami: „Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Južnou Kóreou nám umožnila zabezpečiť veľký predaj juhokórejskému klientovi. Dúfame, že dohoda so Spojenými štátmi nám umožní presvedčiť istý počet klientov, s ktorými v súčasnosti rokujeme.”

Spoločnosť **NUSTEP** s približne 80 zamestnancami v meste Ann Arbor (Michigan) vyrába zariadenia na cross tréning pre ľudí s telesnými obmedzeniami. Jej výrobky používajú mnohé rehabilitačné zariadenia v Spojených štátoch a NuStep už začala vyvážať svoje výrobky do EÚ, napr. Dánska, Francúzsko, Nemecko, Holandsko a Spojeného kráľovstva. Napríklad nedávno tieto zariadenia pomohli majiteľovi fitnesscentra v nemeckom Düsseldorfe, aby mohol poskytovať služby pre starších klientov s obmedzenou pohyblivosťou. Spoločnosť sa domnieva, že najväčší pozitívny vplyv dohody TTIP vyplynie zo zníženia a odstránenia ciel, pretože mnohí z jeho európskych distribútorov nakupujú výrobky v kontajneroch a pre vysoké hodnoty obsahu každého kontajnera platia vysoké clá.

FULLER SMITH & TURNER PLC je nezávislý pivovar a maloobchodný predajca, ktorý bol založený v roku 1845 a sídli v Londýne. Fuller vyrába rôzne pивá, ktoré získali ocenenia, vrátane London Pride a ESB a vyváža pivo do zahraničia už 25 rokov. USA sú jedným z jeho najväčších trhov. Dohoda TTIP môže pomôcť rozšíriť prístup na trh a distribúciu jej výrobkov, hovorí kontrolór vývozu Michael Campbell-Lamerton.

KLINGE CORPORATION, má približne 50 zamestnancov, sídli v Yorku (Pensylvánia) a vyrába chladiace kontajnerové systémy, ktoré vyrábajú energiu a pomáhajú zákazníkom na celom svete vyvážať a prepravovať krehký a skaze podliehajúci tovar. Klinge získava súčiastky pre niektoré zo svojich výrobkov z Európy (napr. komponenty kontrolných systémov) a vyváža do Nemecka, Spojeného kráľovstva, Dánska, Fínska, Francúzska, Švédska, Nórska, Talianska a Maďarska. Spoločnosť napríklad predala svoje výrobky v celkovej hodnote viac ako 7,5 milióna dolárov švédskym obranným silám. Podpredseda a obchodný riaditeľ spoločnosti Alan Klinge vidí dohodu TTIP pozitívne, pretože zníženie prekážok obchodu „by bolo užitočné na znižovanie nákladov a... zlepšenie konkurencieschopnosti spoločnosti Klinge.“

Spoločnosť **CONSERVAS EL RAAL, S.C.L.** zo španielskej Murcie vyrába konzervované artičoky a papriky a bola založená v roku 1988. Americký trh predstavuje 30 % celosvetového predaja artičok a papriky a je dôležitou súčasťou firemného obchodu. Po tom, čo sa v rámci iných dohôd znížili americké clá na dovoz týchto výrobkov, Conservas EL Raal zistili, že je ťažké konkurovať na trhu Spojených štátov. Podľa generálneho manažéra Pedra Herreru Viguera je „pre nás dohoda TTIP životne dôležitá. Keď sa clá zrušia, očakávame, že dôjde k zotaveniu, potvrdeniu a posilneniu nášho postavenia v USA.“

Výhody dohody TTIP pre MSP

Transatlantické obchodné a investičné partnerstvo vytvorí nové príležitosti v Spojených štátoch a v EÚ. Tieto možnosti ocenia najmä MSP, keďže obchodné prekážky neprimerane zaťažujú menšie podniky, ktoré majú menej zdrojov na ich prekonanie ako väčšie spoločnosti.

Potenciálne výhody TTIP pre MSP zahŕňajú:

- **Clá.** Existujú milióny malých výrobcov a producentov v Európe a v Spojených štátoch, ktorí vyrábajú približne 30 percent vyvázaných tovarov z oboch trhov. MSP majú preto veľmi dobrú pozíciu, ktorá im umožní získať výhody z odstránenia ciel plánovaného v rámci dohody TTIP. Prínosy by mohli byť veľmi výrazné najmä v odvetviach, v ktorých sa stále uplatňujú relatívne vysoké clá. Na dnešnom konkurenčnom globálnom trhu môže aj malé zvýšenie nákladov na výrobok v dôsledku ciel z pohľadu MSP znamenať rozdiel medzi uskutočnením alebo neuskutočnením predaja. V niektorých prípadoch môže odstránenie ciel umožniť MSP predávať ich výrobky prvýkrát aj cez Atlantik.
- **Regulačné otázky a necolné prekážky obchodu.** Necolné prekážky môžu neúmerne poškodiť menšie podniky na oboch stranách Atlantického oceánu. Môžu existovať vo forme požiadaviek uplatňovaných na hranici alebo prekážok po prekročení hraníc. Ide napríklad o zbytočne zaťažujúce alebo nákladné predpisy, ktoré môžu brániť obchodu a obmedzovať inovácie. Zabezpečiť súlad s týmito opatreniami môže byť náročné a vyžadovať si veľké zdroje.

Ústredným spoločným cieľom dohody TTIP je priniesť väčšiu otvorenosť a transparentnosť, znížiť zbytočné náklady a administratívne oneskorenia a presadzovať zvýšenú regulačnú zlučiteľnosť. Táto dohoda chce zároveň dosiahnuť takú úroveň ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia, ktorú obe strany považujú za vhodnú a ktorá spĺňa ďalšie legitímne regulačné ciele. Ďalším cieľom TTIP je zabezpečiť, aby spôsob vypracovania predpisov viedol k ich lepšej účinnosti, nákladovej efektívnosti a zlučiteľnosti, napríklad prostredníctvom využitia posúdení vplyvu a uplatnenia dobrých regulačných postupov. Pokrok v tejto oblasti zaistí, že v rámci regulačného postupu sa zohľadní dosah na MSP, zníži náklady spoločností a potenciálne podnikom aj otvorí nové trhy v transatlantickom regióne, ako aj vo svete.

- **Služby.** Európska únia a Spojené štáty sú najväčšími svetovými vývozcami služieb a mnohí poskytovatelia služieb (ako napr. právnici, účtovníci, architekti, inžinieri, odborníci v oblasti informačných technológií a konzultanti v oblasti environmentálnych služieb) pracujú v menších podnikoch, ktoré často tvoria súčasť hodnotového reťazca väčších spoločností. Títo menší poskytovatelia služieb by mali úžitok z vyššej právnej istoty a nového prístupu na trh, ktoré by TTIP poskytlo.
- **Verejné obstarávanie.** Zlepšená transparentnosť a prístup na trhy verejného obstarávania by takisto znamenali výhody pre malé spoločnosti. Zvýšený prístup na trh v rámci TTIP pre verejné obstarávanie by mohol priniesť nové vládne zmluvy a subdodávateľské zmluvy pre menšie podniky. Je to dôležité, pretože verejné subjekty v Spojených štátoch aj v Európskej únii nakupujú širokú škálu tovarov a služieb od podnikov zo súkromného sektora, čo vedie k možnostiam vytvárať pracovné miesta v priemyselných odvetviach, ktoré poskytujú služby v oblasti poradenstva, infraštruktúry a iné výrobky a služby.
- **Colné postupy a uľahčenie obchodu.** Nižšie náklady, viac transparentnosti a menej byrokracie na hraniciach by mohli priniesť výhody malým vývozcovi a výrobcovi ešte viac ako ich väčším konkurentom, ale rovnako aj malým firmám v maloobchode, veľkoobchode, doprave a logistike. Hlavným cieľom rokovaní o TTIP je posilnenie obchodu prostredníctvom zníženia zbytočných nákladov na hraniciach a oneskorení pre obchodníkov tým, že sa zlepši predvídateľnosť a zabezpečí sa jednoduchosť a jednotnosť v konaní na hrani-

ciach. Reformy v oblasti colných postupov a uľahčenia obchodu prostredníctvom TTIP uľahčia MSP možnosť zapojiť sa do transatlantického obchodu a vďaka nemu tak podporovať tvorbu pracovných miest..

- **Práva v oblasti duševného vlastníctva.** MSP sú lídrami v oblasti inovácií a tvorivosti, ktoré sú hnacou silou vytvárania pracovných miest a hospodárskeho rastu na transatlantickom trhu. Potrebujú silnú ochranu svojich práv duševného vlastníctva (PDV) najmä z dôvodu, že sú často veľmi zraniteľné voči ich porušovaniu. TTIP opätovne zdôrazní spoločný transatlantický záväzok na dôslednú ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva pre MSP vrátane ostatných obchodných partnerov.
- **Elektronický obchod.** Internet umožňuje miliónom MSP v USA a v EÚ, aby sa dostali k zahraničným zákazníkom a tým zvýšili svoje príjmy a podporili zamestnanosť miestnych spoločností. Online MSP vyvážajú zákazníkom v rôznych členských štátoch s oveľa vyššou pravdepodobnosťou ako ich offline partneri. Ustanovenia TTIP, ktoré podporujú bezcolný obchod s digitálnymi výrobkami, prístup spotrebiteľov k službám a aplikáciám podľa vlastného výberu na internete, môžu pomôcť európskym a americkým maloobchodníkom a poskytovateľom služieb prosperovať na online trhu.
- **Prínosy prostredníctvom hodnotových reťazcov.** Mnohé menšie spoločnosti, ktoré nevyvážajú priamo do EÚ alebo Spojených štátov, by napriek tomu profitovali z TTIP vďaka predaju medziproduktov a služieb spoločnostiam, ktoré obchodujú cez Atlantik. Týmto spôsobom by MSP mali prospech z dohody, aj keď zatiaľ ešte priamo nevyvážajú mimo svojho domáceho trhu

MSP a TTIP

Zástupcovia na rokovaní medzi USA a EÚ sa usilujú zabezpečiť, aby MSP boli schopné plne využiť príležitosti, ktoré im dohoda poskytne.

Súčasťou tohto úsilia je aj diskusia o tom, že do dohody sa zahrnie kapitola, ktorá sa venuje otázkam MSP. Takáto kapitola by mohla vytvoriť mechanizmy na spoluprácu obidvoch strán s cieľom uľahčiť účasť MSP na transatlantickom obchode po tom, ako dohoda TTIP nadobudne účinnosť. Jej ustanovenia by mohli zahŕňať aj výbor MSP, ktorý by zapojil komunitu malých a stredných podnikov, a rozvoj webových informácií a iných zdrojov. Tie majú pomôcť MSP oboznámiť sa s ustanoveniami dohody a s tým, čo im môže priniesť.

Kapitola týkajúca sa MSP by tiež mohla posilniť existujúcu spoluprácu medzi Ministerstvom obchodu USA a Európskou komisiou. Cieľom tejto práce je pomôcť MSP využívať výhody transatlantického obchodu a investícií prostredníctvom pracovných seminárov a iných programov. Budúca spolupráca v rámci kapitoly dohody TTIP týkajúcej sa MSP by mohla pomôcť MSP lepšie využívať záväzky v iných častiach TTIP, ktoré pre ne môžu mať osobitný význam.

